

FIATAL NEVELŐK FÓRUMA

KEZDŐ TANÍTÓ NAPLÓJÁBÓL

Szeptember 2-án megkezdődtek hétköznapijaink, melyek nem voltak egyszerűek szürkék. Az újabbnál újabb problémák megmegújuló izgalmaival töltötték el bennünket.

A munkámban a kartásaimon kívül sok segítséget, ötletet adott Makarenko: Az új ember kovácsa című könyve.

Volt néhány „eleven” gyerek, akikkel úgy éreztem, már nem lehet mit kezdeni; gyenge vagyok hozzájuk. Sokszor felbosszantottak. Eleinte leszidtam őket az osztály előtt, aztán négy szemközt „lelki fröccsöt” adtam nekik. Kevés idő alatt azonban elfelejtették és úgy tűnt, Don Quijote szélmalomharcával azonos munkát végzek. Mindig kerestem a megoldást, hogyan is lehetne olyan kis közösséget létrehozni, ahol az egyes tanulók érdekei azonosak lesznek a közösség érdekeivel.

A sok próbálkozás mindegyikét leírni hosszadalmas lenne. Helyette inkább elmondanék néhány érdekesebb eseményt, amire szívesen emlékezem most is.

Makarenko könyvéből vettem az ötletet, hogy egy felelősrendszert alakítsak ki. Ebbe beletartozott a hetesen kívül két tisztasági-, két tanulmányi felelős, a vízfelelős, virágfelelős, fegyelmi felelős, falifűzős felelős, rajvezető helyettes és két örsvezetőhelyettes. Segítségükkel sokkal könnyebben ment a munkám.

November 7-re már úgy összeállt kis közösségünk, hogy ünnepélyes csapatgyűlés keretében az egész osztályt úttörővé avatták. Utána még tea-délutánunk is volt. A sok mamlasz, rossz „kölyket”, akik két hónappal ezelőtt még idegenek voltak számomra, az enyémmé éreztem.

Együtt izgultam velük, amikor az úttörőfogadalmat mondták. Együtt örültem velük, amikor megkapták avató társaiktól a vörös nyakkendőt és szerény kis ajándékaikat. Olyan jó volt nézni a teázó gyerekeket és a mögöttük, mellettük álló meghatódott szülőket! En házigaздának is, szülőnek is éreztem magam, pedig sokan inkább gyerekeknek néztek engem.

Nem jutott nekem akkor eszembe, hogy mennyi gond, probléma előzte meg ezt a „vendéglátást”. Nem gondoltam, nem akartam gondolni arra, hogy legalább hat gyerek szüleit külön kellett „meggyűzni”, hogy hozzájáruljanak gyermekük öröméhez. Arra sem akartam akkor gondolni, hogy Feri ru-

háját édesanyja „elfelejtette” megigazítani és helyette nekem kellett rendbe szedni a gyereket.

Az avatás és teadélután után este hatkor községi ünnepség is volt. Az én gyerekeim közül hatan szavaltak: Rozsgyesztvenszkij Rekviemjéből egy részletet adtak elő szavalókórusban.

Talán jobban izgultam, mint ők. A nézők között ültem, de a verset csakis az én intésemre kezdték. Mikor szavalatuk után felhangzott a taps, nem szégyellem bevallani, a zsebkendőm a szememhez csúszott...

*

Nemcsak november 7-én, hanem karácsonykor is ünnepeltünk. A Szülői Munkaközösség segítségével szaloncukrot vettünk, egyforma ajándécsomagot készítettünk, fenyőfát díszítettünk.

A fenyőfa alatt minden gyerek részére egyforma ajándék volt. A párhuzamos „B” osztállyal „kooperálva” műsorral is készültünk a Télapó fogadására. Megint meghívtuk a szülőket is. A műsor szereplői az izgatottságtól sok-sok „bakit” követtek el; de a szülők gyerekeiket szerepelni látva meghatódva gyönyörködtek még az ügyetlenségeken is. Minden gyereknek volt egy rövid szerepe, hogy minden szülő gyönyörködhesen saját gyereke produkciójában. Büszkéek is voltak, ha az övéké szavalt vagy énekelt!

A fenyőfabontásnál mindenki kapott a fáról két szem szaloncukrot. Csak kettőt! De azt olyan örömmel vették ki a kezemből, ahogy elgondolni nem is lehet. Ekkor már egyikük sem volt idegen, sem félszeg. Egy család voltunk!

Széken állva adogattam kezükbe — mindenkinék kettőt! — a szaloncukrot. Azt nem lehet elfelejteni, hogyan kapaszkodtak nyakamba, nedves kis szájukat arcomhoz tapasztva, hogy kellemes ünnepeket kívánjanak. Pusztán udvariasság volt ez? Megszokás? Felnőttektől vagy egymástól ellesett hízélgés? Nem tudom. En mindenesetre egészen másnak éreztem.

*

Az ünnepséget újabb hétköznapiok követték. A téli szünet után megkapták gyerekeim a félévi munkájuk számokban kifejezett eredményét. Az év elején célul tűzött eredményt majdnem elérték: osztályunk „bukómentes” lett, 3,5-ös átlaggal, az iskolai versenyben a második helyen állt.

A tanulás mellé újabbnál újabb feladat já-

rult. Bámulatos, mire képesek a gyerekek! A tanulás mellett úttörő foglalkozásokra jártak, tavasszal vasat gyűjtöttek, olvastak, énekkarra és ki tudja még mire nem jártak, ugyanakkor a közelgő anyák napjára készülődtek egy óras műsorral. Sokszor elgondolkoztam: hogyanis győzik mindezt idővel?

Az anyák napi ünnepségre három hét felkészülési időnk volt. Megint kapott minden gyerek, ha többet nem is, négy sor verset. A vasgyűjtéskor kapott pénzhez még a naponta kiflire vagy cukorkára kapott pénzeket is az anyák napi virágra rakták félre.

A virág vásárlására „haditervet” dolgoztunk ki. Egy kislány papája gépkocsivezető volt. Őt bíztuk meg azzal, hogy az általam rendelt virágokat a városból hozzánk szállítsa. Szombaton megérkezett a harminckét cserép virág.

Másnap délután két kislány segítségével „átfuvaroztuk” az iskolába. Az ünnepély délután kettőkor kezdődött. Fél kettőkor már gyülekeztek az udvaron a mamák. Már nem kellett nekem lemenni eléjük, mint az avatáskor, egy „fogadó csoport” várta őket az udvaron, ők kísérték fel őket az osztályba, ahol táblára rajzolt virág és az osztály jobb hallású és hangú tanulóiból alakított kis énekkar fogadta az ünneplőbe öltözött anyukákat.

Műsorunk nem volt olyan színvonalas,

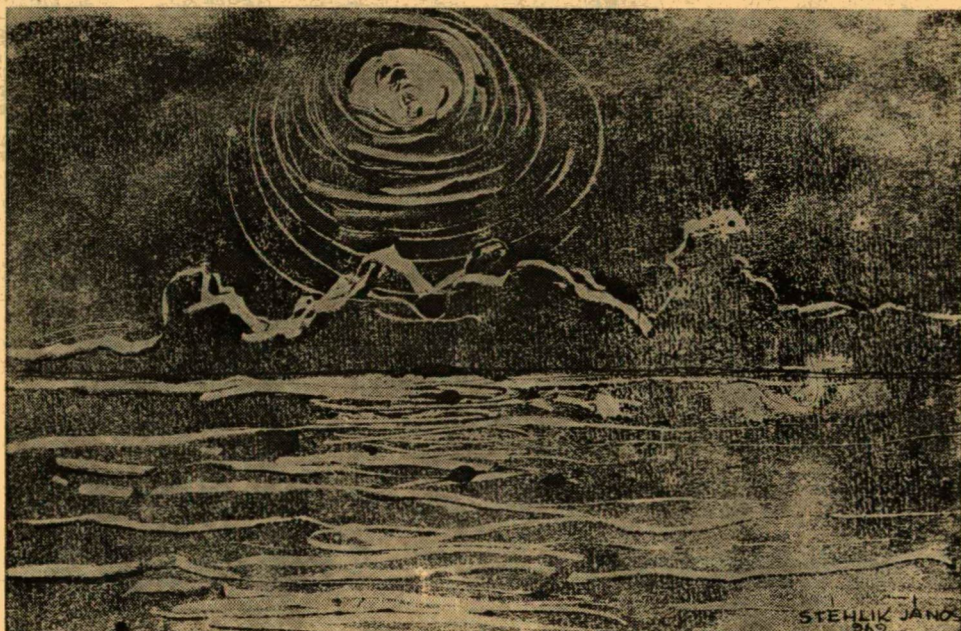
mint amit esetleg egy városi iskolában szerveznek, mégis szép volt. A gyerekek sután, gyermeki ügyetlenséggel adták elő kis versikéjüket, de a szülőknek ez azt hiszem sokkal jobban tetszett és százzszorta inkább meghatotta őket, mintha neves előadóművészek tolmácsolták volna. A virágátadásnál már egy szülő szeme sem maradt szárazon.

Az ünnep után Tibi — kezében a virággal — az ajtó mögött állt és zokogott. Nem tudtam, mi történt? Kérdésemre a zokogástól fulladozva mondta el, hogy édesanyja megígérte, hogy itt lesz az ünnepségen, mégsem jött el. Nehéz volt vigasztaló szavakat találnom a becsapott, magára hagyott gyermekhez.

*

Már annyira egybeforrunk mi harminc-hárman, hogy ha öröme volt csak egynek is, együtt örültünk, még egy ötösnek is. Ha beteg volt valaki, meglátogattuk, segítettük a tanulásban. Ha bánata volt valakinek, igyekeztünk megvigasztalni. Egyéni csinytevések természetesen azért voltak, de előbb vagy később mindenki félt a közösség ítéletétől.

Kollár Rózsa
Kisszállás

STEHLIK JÁNOS
1965